

Идентификациона
налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Књижевност и језик

SRP IK-2 D-S009

SRP.09.SR.R.K2.20

12

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S009

99

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства. Не okreћите страницу и не решавајте испит док то не одобри дежурни наставник. Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје 90 минута без прекида.

Испред сваке групе задатака је упутство за њихово решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Одговоре обавезно препишите на формулар за одговоре.

Када решите испит, проверите одговоре.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 4 празне.

Ако сте погрешили приликом писања одговора, исправљате овако:

а) задатак затвореног типа

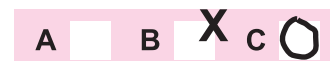
Добро

Исправљање погрешног уноса

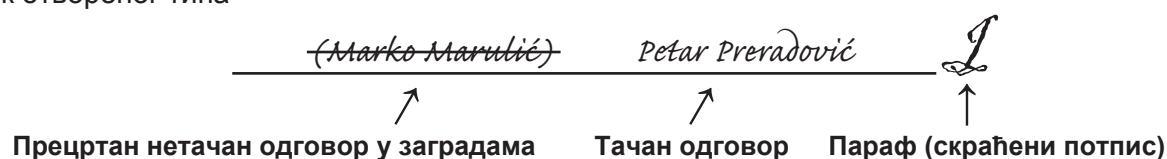
Лоше

Преписани тачан одговор

Параф (скраћени потпис)

б) задатак отвореног типа

SRP IK-2 D-S009

99

Српски језик

Књижевност и језик

1. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима само је један одговор тачан. На формулару за одговоре уз редни број задатка означите знаком »Х« само један од четири понуђена одговора.

1. Како се зове аутор »Писменице сербскога језика«?

- A. Ђура Даничић
- B. Вук Караџић
- C. Сава Мркаљ
- D. Доситеј Обрадовић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Која је гласовна промена извршена у компаративу придева:

дуг – дужи, драг – дражи?

- A. сибиларизација
- B. јотовање
- C. једначење сугласника по месту творбе
- D. једначење сугласника по звучности

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Пажљиво прочитајте реченицу.

У пролеће време **је промењиво**.
Коју функцију имају означене речи у реченици?

- A. предиката
- B. атрибута
- C. прилошке одредбе
- D. објекта

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Која реч има **непостојано** »а« у генитиву множине?

- A. јабука
- B. звезда
- C. девојка
- D. башта

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S009

01

Српски језик

Књижевност и језик

5. Пажљиво прочитајте реченицу.

Ако **шта** чујеш, јави ми.

У којој је функцији употребљена означена реч?

- A. неодређене заменице
- B. опште заменице
- C. одричне заменице
- D. односне заменице

A.

B.

C.

D.

6. Пажљиво прочитајте реченицу.

Тек **што смо се вратили на посао**, телефон се поново огласио.

Којој врсти по значењу припада означена зависна реченица?

- A. начинској
- B. узрочној
- C. месној
- D. временској

A.

B.

C.

D.

7. Којој лексеми припада реч **путешествије (путовање)**?

- A. неологизму
- B. архаизму
- C. дијалектизму
- D. варваризму

A.

B.

C.

D.

8. Када се у народним песмама говори о српском цару Стјепану, на којег се цара мисли?

- A. Вукашина
- B. Душана
- C. Лазара
- D. Уроша

A.

B.

C.

D.

SRP IK-2 D-S009

01

Српски језик

Књижевност и језик

9. Пажљиво прочитајте стихове.

»Та ти ли си, дијете Милошу!
Та ти ли си, мој мили нећаче!

Благо мајци која те родила,
И ујаку који те имаде!
Зашто ми се од прије не кажеш?
Тешко свуда своме без својега!«

О којем Милошу је реч у наведеним стиховима?

- A. Драгиловићу
- B. Обилићу
- C. Обреновићу
- D. Војиновићу

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

10. Која се стилска фигура јавља у прва два стиха?

- A. анадиплоза
- B. анафора
- C. епитет
- D. епифора

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

11. У којој су форми испевани наведени стихови?

- A. осмерцу
- B. деветерцу
- C. десетерцу
- D. једанаестерцу

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

12. Од којег је народног певача Вук Караџић чуо песму из које су наведени стихови?

- A. Старца Милије
- B. Старца Рашка
- C. Филипа Немањића
- D. Филипа Вишњића

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S009

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>13. Како се зову Милошева браћа о којима говори песма из које су наведени стихови?</p> <p>A. Вукашин и Угљеша B. Вукашин и Петрашин C. Вукан и Стефан D. Вукашин и Гојко</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. На којој су реци браћа Мрњавчевићи изградили Скадар?</p> <p>A. Бојани B. Дрини C. Ибру D. Морави</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Који је надимак српског цара Душана?</p> <p>A. Велики B. Силни C. Премудри D. Праведни</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. За кога се, у народној књижевности, везује мотив издаје на Косову?</p> <p>A. Вука Бранковића B. Вука Исаковића C. Вука Мандушића D. Вука Мићуновића</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Који лик носи моралну снагу и лепоту у песми »Диоба Јакшића«?</p> <p>A. брат B. жена C. мајка D. отац</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S009</p> <p> 01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

18. Које припада наследство цара Душана у песми »Урош и Мрњавчевићи«?

- A. Вукашину
- B. Гојку
- C. Угљеши
- D. Урошу

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Шта је узрок несрећне женидбе Милића Барјактара?

- A. болест
- B. издаја
- C. урок
- D. сиромаштво

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

20. Пажљиво прочитајте стихове.

»Глава клону, лице потавнило,
боловање око ми попило,
рука ломна, тело измождено,
а клеча ми слабачко колено!
Дође доба да идем у гроба.«

Којој врсти припада песма »Кад млидија умрети« из које су узети наведени стихови?

- A. дитирамбу
- B. епиграму
- C. елегији
- D. химни

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

21. Како се зове стилска фигура којом се у наведеним стиховима изражава осећај бола?

- A. компарација
- B. хипербола
- C. контраст
- D. градација

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S009

01

Српски језик

Књижевност и језик

22. Како се зове аутобиографско дело Доситеја Обрадовића?

- A. »Венац од алфавита«
- B. »Живот и прикљученија«
- C. »Писмо љубезном Харалампију«
- D. »Совјети здравога разума«

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

23. Који је српски романтичар био познат као песник, сликар и бoем?

- A. Ђура Јакшић
- B. Јован Јовановић Змај
- C. Стјепан Митров Љубиша
- D. Бранко Радичевић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

24. Пажљиво прочитајте стихове.

»У добру је лако добар бити
на муци се познају јунаци.«

Ко казује наведену мудру изреку у »Горском вијенцу«?

- A. Вук Мандушић
- B. Вук Караџић
- C. Вук Мићуновић
- D. Вук Раслапчевић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

25. У којој су збирци песама Јована Јовановића Змаја основни мотив љубав и породична радост?

- A. »Снохватице«
- B. »Ђулићи«
- C. »Ђулићи увеоци«
- D. »Певанија«

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S009

01

Српски језик

Књижевност и језик

26. Које је осећање превладало у песми »Santa Maria della Salute« Лазе Костића?

- A. љубав над разумом
- B. мржња над љубављу
- C. срећа над несрећом
- D. разум над срећом

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

27. Чија је изненадна смрт инспирисала Лазу Костића да напише песму »Santa Maria della Salute«?

- A. Јелене
- B. Ленке
- C. Јулке
- D. Лауре

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

28. Пажљиво прочитајте текст.

»Од књижевности се захтева да доноси само оно што је заиста корисно друштву; да претреса и подиже сувремена питања; да представља истински живот народни са гледишта сувремене науке, једном речи да је по мислима и осећањима сувремена.«

Ко је написао ова правила у тексту »Певање и мишљење«?

- A. Владан Ђорђевић
- B. Светозар Марковић
- C. Богдан Поповић
- D. Јован Скерлић

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

29. Који књижевни правац одређује наведени одломак?

- A. просветитељство
- B. сентиментализам
- C. романтизам
- D. реализам

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

SRP IK-2 D-S009

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>30. Шта се од писаца, по наведеном књижевном правцу, очекује?</p> <p>A. да описују своја осећања B. да описују прошла времена C. да описују стварни живот D. да описују идеализовани живот</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>31. Ко је написао роман »Вечити младожења«?</p> <p>A. Милован Глишић B. Јаков Игњатовић C. Симо Матавуљ D. Милован Видаковић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>32. У којој се приповеци на хумористичан и сатиричан начин приказује корумпираност власти?</p> <p>A. »Глава шећера« B. »У ноћи« C. »Данга« D. »Поварета«</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>33. Како се зове приповетка у којој се описује хазардерство (коцка) као порок?</p> <p>A. »Из књига староставних« B. »После деведесет година« C. »Први пут с оцем на јутрење« D. »Краљевић Марко по други пут међу Србима«</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>34. Ко је написао приповетку »Салашар«?</p> <p>A. Растко Петровић B. Вељко Петровић C. Данило Петровић D. Симо Петровић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S009</p> <p> 01</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>35. Ко је написао песму »Балада о охридским трубадурима«?</p> <p>A. Бранко Миљковић B. Миодраг Павловић C. Васко Попа D. Стеван Раичковић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>36. Чега је симбол белутак у истоименој песми »Васка Попе«?</p> <p>A. љубави B. лепоте C. живота D. отпора</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>37. Где се дешава радња романа Владана Деснице »Прољећа Ивана Галеба«?</p> <p>A. у кући B. у школи C. у болници D. у селу</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>38. Пажљиво прочитајте текст.</p> <p>»Доиста ми је Душанов законик помогао да изразим нека своја искуства, негодовања, самилост, који нису везани само за Душаново време.«</p> <p>Како се зове збирка песама Десанке Максимовић у којој се песникиња упушта у лирске дискусије са царем Душаном?</p> <p>A. »Мирис земље« B. »Слово о љубави« C. »Тражим помиловање« D. »Немам више времена«</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S009</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

2. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите на питање са највише четири речи.
Одговоре упишите на предвиђене црте у испитној књижици.
Не преписујте их на формулар за одговоре и не попуњавајте простор за бодовање.

39. Којим је писмом написано Мирослављево јеванђеље из 12. века?

_____

0

☐

1

☐

бод

40. Које је године Вук Караџић објавио превод Новог завјета?

_____

0

☐

1

☐

бод

41. У ком је падежном облику означена именица у реченици:
Да ли сви сисари дишу **плућима**?

_____

0

☐

1

☐

бод

42. Како гласи присвојни придев од именице **Милица**?

_____

0

☐

1

☐

бод

SRP IK-2 D-S009

02

Српски језик

Књижевност и језик

<p>43. Пажљиво прочитајте текст.</p> <p>»Весна, зажеleo сам се читања – кад завршим роман, испричаћу ти причу за лаку ноћ.«</p> <p>Која је реч употребљена у функцији неправог објекта?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>44. Како гласе оба облика номинатива множине именице отац?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>45. Како се зове део науке о језику који се бави проучавањем речи?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Који је књижевни критичар изрекао правило: »... песма мора имати емоције – мора бити ЦЕЛА лепа«?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Који књижевни правац у српској књижевности следи након реализма и натурализма?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S009</p> <p>02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

48. Како се зове аутор драме »Коштана«?	0 ☐ 1 ☐ бод
49. Који је наслов песме Милана Ракића која говори о престанку љубави између двоје заљубљених?	0 ☐ 1 ☐ бод
50. Како се зове главни јунак, лукави комедијаш и мудрац у сатиричној драми »Јазавац пред судом« Петра Кочића?	0 ☐ 1 ☐ бод
51. Пажљиво прочитајте реченицу. »Понекад наиђем на пропланак, али ни то није слобода него само унутрашње двориште тамнице окружене решеткама.« Како се зове роман Михаила Лалића из којег је наведена реченица?	0 ☐ 1 ☐ бод
52. У ком је роману Иво Андрић описао однос власти и појединца?	0 ☐ 1 ☐ бод
SRP IK-2 D-S009	 02

Српски језик

Књижевност и језик

3. Задаци допуњавања

У следећим задацима допуните реч која недостаје.
Одговоре упишите на предвиђене црте у испитној књижици.
Не преписујте их на формулар за одговоре и не попуњавајте простор за бодовање.

57. Допуните реченицу обликом инструментала синтагме **две сестре**.

Путовао је на море са _____ сестрама.

0

☐

1

☐

бод

58. Допуните реченицу одговарајућим обликом именице **патент**.

Он је изумео много _____.

0

☐

1

☐

бод

59. Допуните реченицу одговарајућим обликом именице **памет**.

Скренуо је с _____.

0

☐

1

☐

бод

60. Стилска фигура која изазива веома јак емоционални утисак

поређењем у којем су истакнуте супротности је контраст или

_____.

0

☐

1

☐

бод

SRP IK-2 D-S009

02

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S009

99

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S009

99

Српски језик

Празна страница

SRP IK-2 D-S009

99